

JÄTEVESILIETTEEN OMATOIMINEN KÄSITTELY

Omassa asumisessa syntyvän jätevesilietteen voi hyödyntää lannoitustarkoituksessa omalla pellolla, kunhan se on käsitelty esimerkiksi kalkkistabiloimalla siten että lietteessä olevat bakteerit tuhoutuvat.

Ympäristö kiittää kun lietteen ravinteet tulevat hyötykäyttöön ja lietteen kuljetuksen päästöt pienenevät!

Tässä esitteessä on ohjeistetaan jätevesilietteen kalkkistabiloimiseen sammutetulla kalkilla omassa sako- tai umpikaivossa.

Lainsäädäntöä ja ohjeita:
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Jätelaki (646/2011)
Nitraattiasetus (1250/2014)
Lannoitevalmistelaki (539/2006)
Lannoitevalmisteasetus (24/11)

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä,
jätehuoltomääräykset (24.11.2020)

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset:
tarkista voimassa olevat määräykset
omasta kunnastasi!

Hajajätevesilietteet hyötykäyttöön
Itä-Lapissa - hanke
Pelkosenniemen-Savukosken
kansanterveystyön kuntayhtymä

Hanketyöntekijä Laura Luusua
laura.luusua@pelsavu.fi
p. 040 619 7111

Projektipäällikkö Paula Tarkka
paula.tarkka@pelsavu.fi
p. 040 520 3162

[https://www.savukoski.fi/
ymparistoterveydenhuolto/
hajajatevesihanke/](https://www.savukoski.fi/ymparistoterveydenhuolto/hajajatevesihanke/)

Ympäristöministeriö on rahoittanut hanketta Ravinteiden kierrätyksen edistämistä ja Saaristomeren tilan parantamista koskevasta ohjelmasta.

Esitteen kuvat:
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä/
Laura Luusua

HAJAJÄTEVESILIETTEET HYÖTYKÄYTTÖÖN
ITÄ-LAPISSA
1.1.2020—30.9.2021

Jätevesilietteen kalkkistabilointi

Ohje omatoimiseen jätevesilietteen käsittelyyn sako- tai umpikaivossa

Hajajätevesilietteet hyötykäyttöön Itä-Lapissa - hanke

Pelkosenniemen-Savukosken
kansanterveystyön kuntayhtymä

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Jätevesilietteen lannoitekäyttö

Jätteen haltija voi käsitellä jätevesilietteen kiinteistöllään, jos omatoiminen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Maatila voi samoin pienimuotoisesti käsitellä muutamien (1-5) lähialueen kiinteistöjen jätevesilietteet kiinteistöjen omissa sakokaivoissa.

Käsitellyn lietteen saa levittää lannoitus-tarkoituksessa omalle tai omassa hallinnassa olevalle pellolle.

Saostuskaivo- ja umpisäiliölietteiden ja vastaavien lietteiden tulee olla hygienisoituja (esim. kalkkistabilointi) ennen pellolle levittämistä.

Lietteitä **ei saa levittää:**

- Metsään tai muualle maastoon kuin pellolle
- Pohjavesialueella olevalle pellolle
- Alle 5 m päähän vesistöä
- Alle 100 m päähän talousvesikäytössä olevista kaivoista

Kalkkistabilointia tehdessä on tärkeä suojautua, koska kalkki on koostumukseltaan pölyävää ainetta. Suositeltavia suojavarusteita ovat hengityssuojaimet, silmäsuojaimet ja suojahaalarit.

KALKKISTABILOINTI YKSITTÄISESSÄ SAKO- TAI UMPIKAIVOSSA

Kun lietettä käsitellään saostus- tai umpisäiliössä, sinne ei saa päästää käsittelyn aikana uutta lietettä.

- Liette sekoitetaan lietesäiliössä huolellisesti tasalaatuiseksi käyttäen esimerkiksi imupainevaunua
- Lietteeseen lisätään sammutettua kalkkia kokoajan sekoittaen
- Kalkkia lisätään vähintään 8,5 kg/m³ lietettä
- Jos liete on hyvin vesipitoista (esim. umpikaivot) kalkkia lisätään vähintään 13,5 kg/m³ lietettä
- Lietteen pH tarkastetaan pH-mittarilla tai pH-liuskalla. Jos pH-arvo ei ole vähintään 12, kalkkia lisätään
- Kalkkistabiloitu liete jätetään säiliöön kahdeksi tunniksi
- Liette levitetään pellolle välittömästi ja mullataan

Jos taloudessa on todettu salmonella, liete tulee aina toimittaa käsittelemättömänä jätevedenpuhdistamolle!

LUVAT JA ILMOITUKSET

Jätevesilietettä omatoimisesti käsittelevän tulee tehdä etukäteen **kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle** (Lapin Jätehuolto kuntayhtymä).

Ilmoitus tulee tehdä myös silloin kun lähialueen maanviljelijä hyödyntää kiinteistöllä muodostuvat jätevesilietteet.

Maanviljelijän, joka hyödyntää pienimuotoisesti lähialueen asumisessa syntyviä ja kiinteistöjen omissa sakokaivoissa kalkkistabiloituja jätevesilietteitä lannoitustarkoituksessa, tulee tehdä **ilmoitus jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta** kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Laajamittaisempi toiminta, jossa jätevesilietettä kerätään käsiteltäväksi tilalla ns. yhteiskäsittelypisteessä, edellyttää ympäristölupaa. Toiminta voi edellyttää lisäksi ELY-keskukselle tehtävää ilmoitautumista jätteen kuljettajaksi jätehuoltorekisteriin sekä lannoitevalmistelaitoshyväksynnän hakemista Ruokavirastolta.

Lisätietoja luvista ja ilmoituksista saat oman kuntasi jätehuolto- ja ympäristönsuojeluviranomaisilta!